

תפ"ח (נצרת) 57234-09-20 - מדינת ישראל נ' אחמד הייב

בית המשפט המחוזי בנצרת תפ"ח 57234-09-20 מדינת ישראל נ'

28 פברואר 2022

הייב(עציר)

1

לפני כבוד ס. נשיא, השופט אשר קולה -אב"ד כבוד השופט דני צרפתי כבוד השופטת רננה גלפז מוקדי

מדינת ישראל

המאשימה

נגד

הנאשם

אחמד הייב

2 נוכחים:

אבי	עו"ד	-	המאשימה	בשם
3				פסטרנק

ארז	עו"ד	-	הנאשם	בשם
4				מושקוביץ

[ע"י]	הובא	-		הנאשם
				הליווי]
				5

הסיוע	מטעם	מוחמד	שייח'	פהד	ועו"ד	המנוחה	אחות	-	המנוחה	משפחת	בשם
											המשפטי

6

7

8

9

11

10 גזר דין

12

1. ביום 7.12.21 הורשע הנאשם, פה אחד ולאחר שמיעת ראיות, בעבירת רצח, לפי סעיף 300(א) 13 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין") בגין רצח אשתו, נורה הייב ז"ל (להלן: 14 "המנוחה") ביום 20.8.20. 15

עמוד 1

16

2. המנוחה, ילידת 1968, והנאשם יליד 1958, נישאו ביום 24.11.16. החל מיום 1.7.20, לאחר 17 שהנאשם הורחק מביתו לאור סכסוך בינו לבין ילדיו מנישואיו הראשונים, התגורר הנאשם 18 בבית אחותו סעדה (להלן "סעדה") בכפר טובא זנגריה. המנוחה נהגה ללון שם מעת לעת. 19 בתאריך 25.7.20 הזעיקה סעדה את משטרת ישראל לביתה, בעקבות ריב קולני בין הנאשם 20 למנוחה, במהלכו צעק ואיים הנאשם על המנוחה, אשר סירבה לדרישתו לחזור בה מתלונתה 21 נגד בניו. משטרת ישראל הגיעה למקום, אך זולת תשאול קצר, בין היתר, כאשר המנוחה מוסרת 22 כי הכל בסדר ולא נעשה לה דבר, לא נחקר האירוע. 23 בעקבות אותו ריב, עזבה המנוחה את ביתה של סעדה והנאשם, אשר היה נתון במעצר בית, נותר 24 שם. 25 בימים העוקבים, הנאשם שלח הודעות לבני משפחה ואף פרסם פוסט בפייסבוק ובהם טען כי 26 המנוחה מקיימת קשרים עם גברים, כינה אותה בשמות גנאי, קילל והשמיץ אותה. 27

בית המשפט המחוזי בנצרת תפ"ח 57234-09-20 מדינת ישראל נ' הייב(עציר) 28 פברואר

2022

- 1 לאחר מכן חזר בו הנאשם מן הדברים, התנצל בפני חלק מבני המשפחה ואף נשמע מתנצל וחוזר
- 2 בו מן הטענות במסגרת שיחות מוקלטות בינו לבין המנוחה - כך על סמך תמלולי הקלטות,
- 3 הודעות כתובות ועדויות בני המשפחה.
- 4 ביום 30.7.20, ערב חג הקורבן, לאחר הפצרות רבות מצד הנאשם, אשר גם שלח בני משפחה אל
- 5 המנוחה כדי שישדלוה לחזור לביתה של סעדה בו התגורר אז הנאשם, חזרה המנוחה לבית
- 6 סעדה, זאת חרף התנגדות בני משפחתה.
- 7 כשבוע לאחר מכן, הנאשם שבר את הטלפון הנייד של המנוחה.
- 8 ביום האירוע, יצאו המנוחה ובת משפחה לסניף קופת חולים בטובא זנגריה. הן הגיעו יחדיו
- 9 לסניף קופת החולים, נכנסו שתיהן לחדר הרופא ושבו יחד לבית סעדה.
- 10 לאחר שובה, שתו הנאשם, סעדה והמנוחה תה ולאחר מכן, פרשה המנוחה, מוקדם מן האחרים,
- 11 כדי לישון.
- 12 בהמשך, הלכה גם סעדה לחדרה ועלתה על משכבה.

עמוד 2

13	סעדה התעוררה משנתה מקולות עזים של חבטות שטלטלו את הבית. היא יצאה מחדרה לעבר				
14	מקור הרעש, סלון הבית, שם ראתה את הנאשם חובט בראשה של המנוחה באמצעות אבן				
15	ריחיים אשר היתה מונחת בפינת סלון הבית, אבן שמשקלה כ- 16 ק"ג. הנאשם חבט במנוחה				
בכך	לפחות	פעמיים	באמצעות	האבן	וגרם
	למותה.			16	
17	המנוחה לא נחבלה באיברים נוספים בגופה, כך על פי דו"ח הנתיחה שלאחר המוות. לצורך				
18	הטחת האבן, צריך היה הנאשם להקיף את המזרונים עליהם ישנו הוא והמנוחה ולהגיע עד				
19	לאזור ראשה של המנוחה, שם היו מונחות אבני הריחיים, לצורך כך היתה בחדר תאורה מספקת				
	שאפשרה לנאשם לראות היכן הוא מטיח את האבן בגוף המנוחה.				
	20				
21	בעת המעשה, היתה המנוחה שכובה על המזרון ומנומנמת. היא לא התנגדה ולא ניסתה				
מן	להתחמק				
	הנאשם.				
	22				
23	לאחר מעשה, יצא הנאשם מן הסלון, לקח מסעדה את הטלפון הנייד שלה והתקשר למשטרה				
24	לדווח כי הרג את המנוחה. בהמשך, ארז לעצמו בגדים בשקית וישב מחוץ לבית, שתי קפה				
למשטרת	והמתין				
25	ישראל.				
	26				
27	הנאשם לא הכחיש כי המית את המנוחה, אך העלה טענות ביחס ליסוד הנפשי ולנסיבות מקלות				
הכרעת	שונות,	טענות	אשר	נדחו	כולן
28	הדין.				במסגרת
	29				
30	נוסיף עוד כי טענות הנאשם כי המנוחה עשתה שימוש בסם מסוכן, בין היתר, בליל האירוע, או				
31	כי נהגה לסמם את הנאשם נדחו. כך, הגם שאין חולק כי הנאשם חשד כי המנוחה בגדה בו עם				
32	אחרים, אזי חשד זה לא הוכח, אף לא ברמה של ספק וכך גם נדחתה טענת הנאשם כי המנוחה				
	לחשה לו בליל האירוע דברים שקנטרו אותו וגרמו לו להמיתה.				
	33				

3. הנאשם נעצר בליל הרצח, ביום 20.8.20¹ ומאז ועד היום הוא מוחזק מאחורי סורג ובריח.

2

ראיות

לעונש

3

4

4. במסגרת הראיות לעונש הוגש תסקיר שנערך על ידי שירות המבחן בעניין נפגעת העבירה. מרבית 5 בני משפחתה של המנוחה, הצעירה מבין שמונת ילדי המשפחה, ביקשו שלא להשתתף בשיחה 6 ובמפגש עם שירות המבחן נכחו אח ואחות בלבד. 7 שירות המבחן ציין כי פגש בני משפחה כועסים, מבולבלים ונסערים אשר כואבים את מותה 8 בטרם עת של אחותם ומזועזעים מן האופן האכזרי שבו הסתיימו חייה. מאז הרצח, המשפחה 9 מפוצלת וקרועה כאשר אירוע הרצח הטראומטי הפך לציר מרכזי בחייהם ובדינמיקה ביניהם. 10

11 המנוחה היתה בת 50 במותה. לאורך חייה טיפלה באימה החולה ולאחר מותה המשיכה
12 להתגורר בבית האם ולעבוד בעבודות ניקיון. את הנאשם הכירה המנוחה באמצעות שידוך,
13 ונישאה לו כשהיתה בת 48, למרות שידעה על עברו הפלילי, מתוך אמונה כי תוכל לבנות איתו
14 בית. אחותה ואחיה של המנוחה חשים אשמה ומייסרים את עצמם על כי לא הצליחו להגן על
15 אחותם המנוחה מפניו של הנאשם. הם שיתפו גם במראה המזעזע של המנוחה לאחר הרצח
16 אשר נותר חקוק בנפשם ועד היום רודף אותם ומדיר שינה מעיניהם. נסיבות המוות האכזריות
17 ורמיסת כל מרכיב אנושי מן המנוחה אינם מאפשרים לבני המשפחה להתפנות רגשית לתהליך
18 של אבל ופרידה ממנה. בנוסף, ציינה עורכת התסקיר, את הפגיעה שחשים בני המשפחה בכבוד
19 המנוחה ובכבודם, בכך שהנאשם הפיץ, בקרב בני משפחה ותושבים בכפר, בתקופה שקדמה
20 לרצח המנוחה, שמועות ועלילות כי המנוחה ניהלה קשר מחוץ לנישואין והמשיך בעלילות הללו
21 גם במהלך ניהול המשפט, באופן שהדבר גורם עד היום ליחס שיפוטי מצד חלק מן הסובבים את
22 בני המשפחה. הם חשים צורך להגן על כבודה של אחותם המנוחה וגם על כבודם שלהם ועל כן
גם הגיעו לדיונים במשפטו של הנאשם, כדי לוודא ששמה הטוב לא ייפגע.

23

24 עורכת התסקיר תיארה את הפגיעה הקשה באחותה של המנוחה, אשר מאז הרצח חווה מתח
25 ועצבנות הפוגעים בתפקודה האימהי ומקשים עליה לבלות עם ילדיה ונכדיה. היא איבדה את
26 חדות החיים ומתקשה לחוות שמחה. מרחב חייה החברתי צומצם עד מאד ומצבה הנפשי נפגע.
27 גם אחיה של המנוחה נפגע. הוא חש מרומה ונבגד על ידי הנאשם וגם על ידי אחיו אשר לדבריו
28 לא חשפו בפניו את הבעייתיות בקשר בין המנוחה לנאשם. מאז הרצח הוא צמצם את המעגלים
29 החברתיים בחייו וניתק חלק מן הקשרים הבינאישיים שהיו לו עד שנותר מבודד ונעדר מנגנוני תמיכה.

31	עורכת התסקיר התרשמה כי אחותה ואחיה של המנוחה, עימם נפגשה, נותרו אבודים ושבורים			
32	מול האובדן, חשים כעס ואשמה אשר צובעים את חייהם וגרמו לקרע בין האחים, כאשר אלו			
וליווי	מצריכים	טיפול	לצורך	סיוע
	רגשי.			33

בית המשפט המחוזי בנצרת תפ"ח 57234-09-20 מדינת ישראל נ'

28 פברואר 2022

הייב(עציר)

1

5. בנוסף הוגש גיליון רישום פלילי בעניינו של הנאשם ממנו עולה תמונה קשה של עבריו,
2

רצידיביסט בעיקר בעבירות אלימות, לאורך שנים רבות, כפי שיפורט להלן.

3

א. ביום 28.7.77 הורשע הנאשם בעבירה של קטטה במקום ציבורי לפי סעיף 98 בפקודת 4 החוק הפלילי 1936 (דאז) והוטל עליו קנס של 50 לירות ישראליות.
5
ב. ביום 17.4.78 הורשע הנאשם בעבירה של גנבה לפי סעיף 270 בפקודת החוק הפלילי 6 1936 (דאז) והוטל עליו קנס של 750 לירות ישראליות.
7
ג. ביום 6.7.78 הורשע הנאשם בעבירות של ניסיון תקיפה לפי סעיף 249 בפקודת החוק 8 הפלילי 1936 (דאז) ועבירה של העלבת עובד ציבורי לפי סעיף 144 בפקודת החוק 9 הפלילי 1936 (דאז) הוטל עליו קנס של 200 לירות ישראליות.

10

ד. ביום 5.6.79 הורשע הנאשם בעבירה של גניבה לפי סעיף 348 בחוק העונשין והוטל 11 עליו קנס של 300 לירות ישראליות בצירוף עונשים נלווים.
12
ה. ביום 15.1.85 הורשע הנאשם בעבירה של העלבת עובד ציבור לפי סעיף 288 לחוק 13 העונשין והוטל עליו קנס של 1,000 שקל ישראלי ישן, בצירוף עונשים נלווים.
14
ו. ביום 21.1.85 הורשע הנאשם בעבירה של חבלה חמורה לפי סעיף 333 לחוק העונשין 15 והוטל עליו קנס של 2,000 שקל ישראלי ישן, בצירוף עונשים נלווים.
16
ז. ביום 15.11.85 הורשע הנאשם בעבירה של תקיפה סתם לפי סעיף 379 לחוק העונשין 17 והוטל עליו קנס של 6,000 שקל ישראלי
עמוד 5

ישן.

18

ח. ביום 12.8.87 הורשע הנאשם בעבירה של היזק לרכוש במזיד לפי סעיף 452 לחוק 19 העונשין; עבירה של תקיפה סתם לפי סעיף 379 לחוק העונשין ועבירה של תגרה לפי 20 סעיף 191 לחוק העונשין והוטל עליו קנס של 200 ש"ח והארכת מאסר על תנאי.

ט. ביום 9.6.88 הורשע הנאשם בעבירה של חבלה ברשלנות לפי סעיף 341 לחוק העונשין 22 והוטל עליו קנס של 150 ₪.

23

י. ביום 15.2.89 הורשע הנאשם בעבירה של התנהגות פרועה במקום ציבורי לפי סעיף 24 216(א)(1) לחוק העונשין והוטל עליו קנס של 100 ₪.

יא. ביום 31.12.89 הורשע הנאשם בעבירה של ניסיון השחתת גוף לפי סעיף 329(א)(2) לחוק העונשין; עבירה של פגיעה או חבלה זדונית שלא כדין לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין; תקיפת שוטר כדי להכשילו בתפקידו לפי סעיף 274(1) בחוק העונשין ועבירה של איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין והוטל עליו עונש מאסר בפועל לתקופה של 6 חודשים בצירוף עונשים נלווים.

יב. ביום 4.7.90 הורשע הנאשם בעבירה של ניסיון לתקיפה סתם לפי סעיף 379 לחוק העונשין והוטל עליו מאסר מותנה.

בית המשפט המחוזי בנצרת תפ"ח 57234-09-20 מדינת ישראל נ' 28 פברואר

הייב(עציר)

2022

יג. ביום 18.10.90 הורשע הנאשם בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה ממש לפי סעיף 318 1 לחוק העונשין (2 עבירות); עבירה של תגרה לפי סעיף 191 לחוק העונשין; עבירה של 2 היזק לרכוש במזיד לפי סעיף 452 לחוק העונשין והוטל עליו עונש מאסר בפועל 3 לתקופה של 6 חודשים לרבות הפעלת מאסר מותנה שירוצה בחופף ובצירוף עונשים נלווים.

5

6	יד. ביום 4.7.91 הורשע הנאשם בעבירה של תקיפה סתם לפי סעיף 379 לחוק העונשין				
250	והוטל	עליו	קנס	של	7
	נא.				
	טו. ביום 12.5.93 הורשע הנאשם בעבירה של ביצוע עבודות ללא היתר לפי סעיף 204(א) 8 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 והוטל עליו מאסר מותנה לתקופה של חודשיים				
	9 בצירוף עונשים נלווים.				10
	טז. ביום 8.12.93 הורשע הנאשם בעבירה של תקיפה סתם לפי סעיף 379 לחוק העונשין 11 והוטל עליו צו התחייבות להימנע מביצוע עבירה ע"ס 1,000 ₪ למשך שנה.				12
	יז. ביום 9.11.95 הורשע הנאשם בעבירה של תגרה לפי סעיף 191 לחוק העונשין והוטל 13 עליו מאסר על תנאי לתקופה של חודשיים למשך שנתיים.				
	14 יח. ביום 31.3.99 הורשע הנאשם בעבירה של חבלה במזיד ברכב לפי סעיף 413ב לחוק 15 העונשין ועבירה של תקיפה סתם לפי סעיף 379 לחוק העונשין והוטל עליו קנס של 16				
	1,000				
	נא.				
	17 יט. ביום 18.11.99 הורשע הנאשם בעבירה של היזק לרכוש במזיד לפי סעיף 452 לחוק 18 העונשין				
750	והוטל	עליו	קנס	של	
	נא.				
	19 כ. ביום 4.5.00 הורשע הנאשם בעבירה של היזק לרכוש במזיד לפי סעיף 452 לחוק 20 העונשין;				
21	עבירה של איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין ועבירה של העלבת עובד ציבור לפי סעיף 288 לחוק העונשין והוטל עליו צו התחייבות להימנע מביצוע עבירה בסך של 23				
עונש	1,500	נא	בצירוף		
24	כא. ביום				
	נילווה.				
	24.12.00 הורשע הנאשם בעבירה של חבלה חמורה לפי סעיף 333 לחוק 25 העונשין;				
26	עבירה של החזקת סכין למטרה לא כשרה לפי סעיף 186 בחוק העונשין				
27	ועבירה של חבלה כשעברין מזוין לפי סעיף 335(א)(1) לחוק העונשין והוטל עליו				
28	עונש מאסר בפועל לתקופה של 18 חודשים בצירוף עונשים נלווים.				
29	כב. ביום 23.12.01 הורשע הנאשם בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש לפי סעיף				
30	380 לחוק העונשין והוטל עליו מאסר מותנה לתקופה של חודשיים למשך שנה.				
31	כג. ביום 9.6.04 הורשע הנאשם בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה ממש לפי סעיף 380				
32	לחוק העונשין והוטל עליו עונש מאסר בפועל לתקופה של 4 חודשים לרבות הפעלת				
33	מאסר מותנה שירוצה בדרך של עבודות שרות ובצירוף עונשים נלווים.				

בית המשפט המחוזי בנצרת תפ"ח 57234-09-20 מדינת ישראל נ'

28 פברואר 2022

הייב(עציר)

כד. ביום 24.8.04 הורשע הנאשם בעבירה של איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין

1

2 ועבירה של תקיפה סתם לפי סעיף 379 לחוק העונשין והוטל עליו עונש מאסר בפועל
3 לתקופה של 8 חודשים בצירוף עונשים נלווים.
4

5 כה. ביום 4.9.06 הורשע הנאשם בעבירה של גרימת מוות ברשלנות לפי סעיף 304 לחוק
6 העונשין והוטל עליו עונש מאסר בפועל לתקופה של 3 שנים בצירוף עונשים נלווים.

7 כו. ביום 11.5.11 הורשע הנאשם בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש (בן זוג)

8 לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין; עבירה של הבאת אדם לידי מעשה זנות לפי סעיף

9 201 לחוק העונשין ועבירה של איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין והוטל עליו עונש

10 מאסר בפועל לתקופה של 3 שנים ו-6 חודשים בצירוף עונשים נלווים.

11 כז. ביום 8.9.15 הורשע הנאשם בעבירה של איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין והוטל
עליו מאסר בפועל לתקופה של 8 חודשים בצירוף עונשים נלווים.

12

13 ראוי לציין כי בין הרשעותיו האחרונות של הנאשם, ניתן למצוא הרשעה בעבירות שביצע בבני
14 משפחה, ובנשותיו.

15 כך, שתי הרשעותיו משנת 2004 המוזכרות לעיל בסעיף קטן כ"ג ו- כ"ד הן בעבירות של תקיפה
16 ואיומים אותן ביצע בביתו.
17

18 גם הרשעתו משנת 2011 המוזכרת בסעיף קטן כ"ו בגין תקיפה הגורמת חבלה של ממש, הבאת
אדם לידי מעשה זנות ואיומים היא בגין סדרה של עבירות חמורות אותם ביצע כלפי אשתו
השניה, החל מחודש לאחר שנישאו ועד שנמלטה ממנו כשבועיים לאחר מכן.

19

20 הרשעתו מיום 8.9.15 כמפורט בסעיף קטן כ"ז בעבירה של איומים אף היא בוצעה כלפי בת זוג,
אשתו הראשונה, וכפי שטרחנו ופירטנו מעלה, כאשר לאלו קדמו 19 עבירות אלימות.

21

22 כל אלו מלמדות כי הנאשם הוא אדם אלים, תוקפני ומסוכן, אשר אינו חש מורא מפני החוק,

עמוד 8

אף לא לאחר שהורשע פעם אחר פעם ואף ריצה עונשי מאסר ממושכים.

23

24

6. חוות דעת ועדת אלמ"ב הוגשה בעניינו של הנאשם ביום 2.11.15 והיא נערכה במסגרת תיק

25

9054-06-15 (המוזכר לעיל בסעיף קטן כ"ז) שם הורשע הנאשם בעבירה של אימים כנגד

26

27 גרושתו. מחוות הדעת עולה כי המדובר באסיר, גרוש ואב ל-8 ילדים, כאשר זהו לו מאסרו ה-8.

28 חברי הוועדה התרשמו מאסיר בעל עבר פלילי מכביד, רצידיביסט בתחום עבירות אלימות

29 במשפחה, המוכר לוועדה ממאסרים קודמים. כמו כן עלה כי לאסיר מאפיינים עברייניים

30 ואלימות בולטת, הוא חסר הבנה למידת מסוכנותו ואינו נוטל אחריות על מעשיו, ההיפך הוא

31 הנכון, האסיר נוטה להשליך את האחריות על הקורבן ובנוסף אינו מביע אמפטיה. זאת ועוד

32 עלה כי האסיר לא עבר טיפול במהלך מאסרו, נכונותו לטיפול הינה מן הפה אל החוץ בלבד.

בית המשפט המתתי בנצרת תפ"ח 57234-09-20 מדינת ישראל נ

28 פברואר 2022

(הייב(עציר)

1 בנסיבות, משקבעה הוועדה כי מסוכנותו גבוהה, לא המליצה הוועדה על יציאות לחופשות ועל

שחרור

מוקדם.

2

3

7. הנאשם בדברו האחרון טען כי בזמן הרצח "לא הייתי בדעתי" וחזר והעלה טענות, אשר נדחו, 4 כאמור, במסגרת

הכרעת הדין, בדבר קנטור מצד המנוחה קודם לרצח, שימוש בסמים על ידה 5 וכיוצא בזה. לשאלת סנגורו

ביחס למצבו הרפואי, השיב הנאשם כי הוא "לא מרגיש את

7 הגוף בכלל, לא יכול לגזוז ציפורניים".

8

טיעונים

לעונש

9

10

8. המאשימה, בטיעוניה לעונש, טענה כי משעה שהנאשם ביצע את העבירה שבה הורשע, לפי סעיף 11 300(א)

לחוק העונשין, עם יסוד נפשי של כוונה, הרי שגם לאחר תיקון 137 לחוק ולמרות שלא 12 נקבע בצידה עונש

מאסר עולם חובה, יש להטיל עליו מאסר עולם, וזאת כ"עונש מוצא". לשיטת 13 המאשימה, רק במקרים

חריגים ראוי לסטות מעונש המוצא של מאסר עולם, אך אין זה המקרה 14 כאן. עמדה זו, כך לשיטת

המאשימה, הינה מתחייבת לצורך הגנה על ערכם של חיי אדם והיא 15 מתיישבת עם ההיסטוריה החקיקתית.

המאשימה טענה כי הנאשם ביצע את עבירת הרצח 16 בכוונה, באכזריות קיצונית ולצורך הגנה על ערך

עמוד 9

קדושת החיים, יש להטיל עליו עונש מאסר 17 עולם. המאשימה טענה כי לא ראוי בנסיבות כאן לסטות מעונש המקסימום המוצמד לעבירה 18 וכי זהו בדיוק המקרה המתאים והראוי לגזור עונש מרבי, לאור אכזריות המעשה ועברו הפלילי 19 המכביד מאד של הנאשם. לטענת המאשימה, אם במקרה כגון זה לא יוטל עונש מאסר עולם, 20 אזי העונש המרבי הופך ל"אות מתה". 21 המאשימה לא צרפה פסיקה לתמיכה בטענותיה ביחס לענישה הראויה אך טענה כי בימים אלה 22 תלויים ועומדים ערעורים בבית המשפט העליון על גזרי דין בהם הועלו טענות דומות מצד 23 המדינה. 24 המאשימה הדגישה את עברו הפלילי החמור של הנאשם והפנתה לכך שניתן להתרשם מהסלמה 25 בעבירות שביצע לאורך השנים כלפי נשים, כאשר ניכר אצלו העדר הבנה למידת מסוכנותו ואי נטילת אחריות כאשר הוא באופן עקבי מאשים את קרבתיו במעשיו שלו. 27 גם לגבי מעשה הרצח בו הורשע כאן, מטיל הנאשם את האחריות על המנוחה כאילו היא שגרמה 28 לו להמית אותה. הוא אינו נוטל אחריות למעשיו ואינו מביע כל אמפתיה כלפי המנוחה או כלפי 29 בני משפחתה. הוא מסתכל על עצמו בעיניים של קורבן, וממשיך כל העת להעליל על המנוחה 30 עלילות שווא בניסיון להצדיק את מעשיו. 31 אשר על כן, עתרה המאשימה להטיל על הנאשם עונש מאסר עולם. 32

33

בית המשפט המחוזי בנצרת תפ"ח 57234-09-20 מדינת ישראל נ

28 פברואר 2022

הייב(עציר)

- 1 9. ב"כ הנאשם, בטיעונו הדגיש כי לאחר תיקון 137 לחוק העונשין, בשונה מהמצב המשפטי ששרר
- 2 עובר לתיקון, אין עוד חובה להטיל עונש מאסר עולם על מי שהורשע ברצח. בנסיבות כאן, הורשע
- 3 הנאשם בעבירת הרצח הבסיסית ולכן העונש המקסימלי הקבוע בעבירה זו הוא מאסר עולם,
- 4 אך כאמור אין המדובר בעונש חובה. ב"כ הנאשם טען כי המדובר בנאשם יליד 1958, בן 64 כיום,
- 5 אב ל-10 ילדים וסב ל-14 נכדים אשר מגיע מרקע סוציאקונומי קשה כאשר הוא ומשפחתו
- 6 טופלו על ידי מחלקת הרווחה במקום מגוריהם בשל מצבם הכלכלי הקשה ובשל היותו אסיר
- 7 לאורך תקופות במהלך חייו, עניין אשר השפיע על מצב המשפחה. נטען כי הנאשם סובל משלל
- 8 תחלואים בריאותיים, בין היתר לאחרונה עבר שני אירועים מוחים בגינם נותר חסר תחושה
- 9 במחצית גופו השמאלי באופן שהוא סובל ממגבלת תנועה משמעותית ונזקק לעזרה. ב"כ הנאשם
- 10 הפנה לחוות הדעת הפסיכיאטרית אשר נערכה בעניינו במסגרת ההליך כאן, אשר קבעה כי
- 11 הנאשם אינו זקוק לאשפוז אך זקוק לטיפול ומעקב מרפאתי. כנסיבות לקולה טען ב"כ הנאשם
- 12 כי יש להתחשב בפנייתו המיידית של הנאשם למשטרה לאחר מעשה וכן בשיתוף הפעולה שלו
- 13 עם רשויות החוק והאכיפה גם במהלך ניהול החקירה וגם בהמשך ניהול המשפט באופן שחסך
- 14 העדתם של עדים רבים. ב"כ הנאשם ביקש להתחשב במצבו הכלכלי הקשה כפי שעולה מדו"ח

מחלקת הרווחה (נ/7) בכל הנוגע להטלת קנס. אשר לנסיבות ביצוע העבירה נטען ע"י ב"כ
15

הנאשם כי העבירה לא בוצעה בתחכום או לאחר תכנון מיוחד. מתחם העונש ההולם, לטענת
16
ב"כ הנאשם, בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, נע בין 18 שנות מאסר ל-24 שנות מאסר בפועל
17
כאשר בהתחשב בגילו ומצבו הרפואי של הנאשם, יש למקם את העונש בתחתית המתחם.
18
לתמיכה בטענותיו הפנה ב"כ הנאשם לפסיקה אשר אליה נתייחס בהמשך.
19

20

דיג 21

22

10. טרם שנדון בהוראות תיקון 113 לחוק העונשין שעניינו כידוע הבניית שיקול הדעת השיפוטי 23 בענישה, נבקש
להסיר מעל סדר יומנו טענה שעלתה במשתמע מתוך דבריו של ב"כ המאשימה 24 ולפיהם תיקון 113 אינו
חל ביחס לעבירת הרצח הבסיסי כהגדרתה של זו בתיקון
137.

25 בכל הכבוד לטענה זו, כפי שעוד נרחיב בהמשך, הרי שהמחוקק במסגרת תיקון 137 לא החרג
26 מהוראות תיקון 113 את עבירת הרצח של סעיף 300 ומשכך תיקון 113 על מכלול הוראותיו חל 27 גם
לגבי עבירה של רצח בסיסי. מכאן, כל טענה לפרשנות כלשהי הסותרת את הוראות תיקון 113 28 - דינה
להידחות. 29

30

11. בהתחשב בעקרון ההלימה, שהוא העיקרון המנחה בענישה, בהתאם להוראות סעיף 40 לחוק 31 עונשין, יש
לקיים יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה, בנסיבותיו ובמידת אשמו של הנאשם 32 לבין סוג ומידת העונש
המוטל עליו. 33

בית המשפט המחוזי בנצרת תפ"ח 57234-09-20 מדינת ישראל נ'י

28 פברואר 2022

הייב(עציר)

1

12. לצורך קביעת מתחם העונש ההולם בהתאם להוראות סעיף 40 לחוק העונשין, יש לבחון את 2 הערך
החברתי שנפגע כתוצאה מהעבירה, את מדיניות הענישה הנהוגה ואת הנסיבות 3 הקשורות בביצוע העבירה
(ראו: ע"פ 8641/12 מוחמד סעד נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 5.8.13)). 4

5

הפגיעה	בערכים	החברתיים
המוגנים	6	7

13. הנאשם הורשע בעבירת הרצח הבסיסית לפי סעיף 300(א) כאשר היסוד הנפשי שליווה את מעשה 8 הרצח
הוא של כוונה. הנאשם נטל אבן ריחיים במשקל 16 ק"ג, אשר היתה מונחת בפינת החדר 9 בו לנו הוא
עמוד 11

והמנוחה, הוא הטיח אותה לפחות פעמיים בראשה של המנוחה אשר שכבה, באותה 10 עת, על יצועה, כאשר היא מנסה להירדם ועיניה עצומות. במעשיו אלה נטל הנאשם את חייה של 11 המנוחה, אשר היתה רעייתו. הנאשם במעשים המתוארים לעיל, לא רק נטל את חייה את 12 המנוחה, אלא שהדבר נעשה באופן שהשחית את גופה וכבודה אף לאחר מותה.

13

14. הערך החברתי המוגן המרכזי אשר נפגע כתוצאה ממעשיו הקשים של הנאשם הוא ערך קדושת 15 החיים. מעשיו של הנאשם גרמו לפגיעה הקשה ביותר אשר ניתן להעלות על הדעת בקדושת 16 החיים. 17 מעשיו של הנאשם פגעו לא רק במנוחה אלא גם בזכותם של בני משפחתה לחיים שלווים 18 ובטוחים, חייהם השתנו ללא היכר ושלוות חייהם נפגעה עד מאד ועל כך נרחיב בהמשך. 19

20

15. אלימות כלפי נשים כבר מזמן הפכה לתופעה חברתית מדאיגה, כאשר הרצח מצוי ברף העליון 21 של תופעת זו ורצח המנוחה על ידי הנאשם התווסף לשורת המקרים הקשים של רצח נשים 22 במדינה. רצח המנוחה על ידי הנאשם, על רקע עברו של הנאשם, מלמדים למרבה הצער, על אדם 23 אלים, גם כלפי נשותיו, אשר האלימות שהפגין כלפי סביבתו רק הלכה והחריפה לאורך השנים. 24 יפים לענייננו הדברים שנאמרו במסגרת ע"פ 3168/19 פלוני נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 25 26.01.2022) מפי כבוד המשנה לנשיאה השופט נ' הנדל:

26

27

28 "לא יהיה נכון שלא להתייחס להקשר הכללי שבו נטוע מעשהו של המערער כלפי המנוחה.
29 הכוונה לתופעה החברתית המדאיגה של רצח נשים בידי בני זוג. הסתכלות על פסקי הדין
30 המאוזכרים בפסק דין זה, שכמעט כולם נסובים על מקרי רצח (או ניסיונות רצח) של נשים
31 בידי בני זוג - רובם ככולם בביתן, מקום שאמור להיות מקום מבטח - ממחישה כשלעצמה
32 את היקפה וחומרתה של תופעה זו. תופעה נפסדת זו, החוצה מגזרים וקבוצות חברתיות, גבתה את חייהן של 48 קורבנות בתקופה שבין שנת 2016 לשנת 2020, מתוכן 13 נשים בשנת 2020

33

בית המשפט המחוזי בנצרת תפ"ח 57234-09-20 מדינת ישראל נ'

28 פברואר 2022

הייב(עציר)

1 (ראו: ג'רי אלמו קפיטל ריכוז נתונים על אלימות במשפחה בדגש על אלימות כלפי נשים 7-8
2 (הכנסת, מרכז המחקר והמידע, 2021)). מקרים אלו של רצח נשים בידי בני זוג הם מקרי
3 הקצה של תופעה רחבה יותר של אלימות נגד נשים, שהחמירה עוד מאז פרוץ מגפת הקורונה
4 - החמרה שבאה לידי ביטוי בעלייה של מאות אחוזים במספר הפניות למוקד המידע והסיוע
5 של משרד הרווחה, ושל עשרות אחוזים במספר הפניות למרכזי טיפול ולמשטרה (שם, בעמי
6 19-16). כפי שכתב לא מכבר חברי השופט ע' גרוסקופף: "השנים חולפות, נדמה לנו שאנו
7 צועדים קדימה לעבר עולם מתקדם ושוויוני יותר, ואולם, לדאבון הלב, בתחום האלימות נגד

עמוד 12

נשים מצד בני זוגן וקרוביהן עולם כעוולתו נוהג" ע"פ 3011/17 פרץ נ' מדינת ישראל, פס' 14
 8
 [פורסם
 בנבו](31.1.2019)
 9
 .)

10

מכאן, נכון יהיה להתייחס, מעבר לערך העל של קדושת החיים, גם לזכותן של נשים לחיים, 11 לשלמות הגוף
 ולביטחון, כאשר ערכים אלו נפגעו במעשיו של הנאשם והפגיעה היא ברף העליון 12 של
 החומרה. 13

14

מדיניות

הענישה

15

16

16. כאמור, המאשימה טענה כי גם לאחר תיקון 137, למרות שבצידה של העבירה שבה הורשע 17 הנאשם לא
 נקבע עונש חובה, יש להטיל על הנאשם את עונש המקסימום שנקבע דהיינו מאסר 18 עולם. לשיטתה,
 "עמדת המוצא" לענישה בעניינו של הנאשם, צריכה להיות מאסר עולם, נוכח 19 הנסיבות הקשות בהן בוצעה
 העבירה, כאשר לטענת המאשימה, אין המדובר במקרה חריג 20 המצדיק סטייה מעמדת מוצא
 זו.

21

גישת המאשימה כפי שבאה לידי ביטוי בהרחבה בטיעונים לעונש, בכתב וגם על פה היא כי נוכח
 הנסיבות החמורות בהן בוצעה העבירה, ומשעה שגדר האישום בו הורשע הנאשם היא עבירת
 הרצח הבסיסית לפי סעיף 300(א), יש לגזור את דינו של הנאשם למאסר עולם כנקודת מוצא
 זאת מאחר ולשיטת המאשימה עבירה של רצח מגלמת ללא סייגים את נטילת חייו של אדם,
 אם באדישות ובוודאי שבכוונה, כמו בעניינו, והיא מחייבת ענישה מרבית היינו מאסר עולם.

המאשימה טענה כי כל מדרג אחר, בין עונש מאסר מינימלי כלשהו לעונש מאסר עולם

27

המקסימלי הקבוע, יפגע בערך החברתי המוגן המרכזי של קדושת החיים ואשר מבטא בצורה
 הברורה והטובה ביותר את עקרון הגמול במשפט
 הפלילי.

המאשימה עתרה להשית על הנאשם עונש מאסר עולם בצירוף פיצוי מקסימלי הקבוע בחוק
 וקנס.

31

את עמדתה העונשית הזו, שבה המאשימה ומביאה במסגרת דיונים בתיקים בהם הורשעו
 נאשמים בעבירה לפי סעיף 300(א), כמו בעניינו (ראו למשל תפ"ח (מחוזי ת"א) - 26100-07

עמוד 13

בית המשפט המחוזי בנצרת תפ"ח 57234-09-20 מדינת ישראל נ' הייב(עציר)
28 פברואר 2022

17 מדינת ישראל נ' יוסף ברוך (נבו 24.11.2019) או לאחרונה במסגרת תפ"ח (מחוזי ת"א) 4651-1

01-20 מדינת ישראל נ' מיכאל ניקולקין (בו 11.01.2022), אולם כפי שמסר ב"כ המאשימה, 2

3 המאשימה לא הפנתה את בית המשפט לפסיקה התומכת בעמדתה העונשית משום שאין כזו

4 בנמצא, הגם, שכפי שציין ב"כ המאשימה, מספר ערעורי מדינה תלויים ועומדים בסוגיה זו בפני

המשפט בית העליון.
5

6

7 17. ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה אשר ממנה ביקש ללמוד לענייננו, בין היתר, לאור שונות המקרים.

הדין כן בין היתר הפנה לפסקי הבאים:
8

9

תפ"ח 51134-02-17 מדינת ישראל נ' ארטיום קפוסטין (21.1.21) שם הורשע הנאשם ברצח לפי 10

11 סעיף 300(א) אחר שתקף נמרצות את אימו, בכל חלקי גופה, בין בידיים חשופות בין באמצעות

12 חפצים שונים, באופן שגרם למותה. בית המשפט גזר על הנאשם 18 שנות מאסר בפועל כאשר

מתחם העונש הראוי שהועמד בעניינו נע בין 15-22 שנות מאסר בפועל.
13

המשפט ערעורים הדדיים תלויים ועומדים בבית המשפט העליון.
14

15

בתפ"ח 612-10-16 מדינת ישראל נגד עאמר (15.12.2020) הורשע הנאשם לאחר שמיעת ראיות, 16 נקבע בעניינו מתחם עונש בטווח של 18-30 שנות מאסר בפועל ונגזרו על הנאשם 20 שנות מאסר 17 בגין עבירה לפי סעיף 300(א). בין הנאשם לקורבן היה סכסוך וביום האירוע, הקרבן חבט 18 באמצעות מוט עץ ברכבו של הנאשם. בתגובה ירה הנאשם באקדח 7 כדורים לעבר פלג גופו 19 העליון של הקרבן וגרם למותו. יצוין כי עברו של הנאשם באותו מקרה היה נקי והוא חי חיים 20

עמוד 14

קודם	לחברה	תרם	ואף	נורמטיביים
	21			לאירוע.
טרם				ערעור
				הוכרע.
				22

23

בתפ"ח 885-11-18 מדינת ישראל נגד מסרשה (6.1.2021) נקבע מתחם עונש הולם שנה בין 24 26 שנות מאסר לבין מאסר עולם ועל הנאשם נגזרו 29 שנות מאסר בפועל. הנאשם הורשע לאחר 25 שמיעת ראיות, בעבירת הרצח הבסיסית, בכך שבאמצעות אקדח אותו החזיק ברישיון במסגרת 26 תפקידו כשוטר במשטרת ישראל, על רקע מחלוקת בינו לבין בת זוגו, היכה אותה הנאשם בפניה, 27 בגבה באמצעות מחבת ולאחר מכן בעט ברגלה של המנוחה, אשר נפלה ארצה ודיממה מרגלה. 28 הנאשם הלך לחדר השינה, הוציא מהארון את אקדחו, וירה בפניה של המנוחה יריה אחת. יצוין 29 כי לנאשם לא היה עבר פלילי. 30

טרם	שהוגשו	הדדים	ערעורים
			הוכרעו.
	31		
	32		

בית המשפט המחוזי בנצרת תפ"ח 57234-09-20 מדינת ישראל נ'

28 פברואר 2022

(הייב)עציר)

בתפ"ח 34802-06-19 מדינת ישראל נגד בולבול (21.1.2021) נגזרו על הנאשם, אשר הורשע על 1

פי הודאתו, 24 שנות מאסר בפועל, לאחר שנקבע מתחם בטווח של 22-30 שנות מאסר בפועל. 2

3 במסגרת הסדר הטיעון תוקן כתב האישום והומר לעבירת הרצח הבסיסי לפי סעיף 300(א) כאשר 4 נקבע כי הרצח בוצע בכוונה. בנוסף, הורשע הנאשם בעבירות של תקיפה חבלנית ועבירות נשק. 5 בין הנאשם ואחיו לבין המנוח ומשפחתו היה סכסוך במהלכו קבעו אחי הנאשם והמנוח להיפגש. 6 הנאשם נסע עם אחיו, לאחר שהצטייד באקדח טעון בכדורים, וכאשר פגשו במנוח ובבני 7 משפחתו, החל עימות בין אחי הנאשם למנוח, במהלכו ירה הנאשם במנוח 5 יריות לפחות וגרם 8 למותו. לאחר שאחיו של המנוח זינק על הנאשם כדי להוציא מידי את האקדח, היכה הנאשם

באמצעות האקדח את האח בראשו וגרם לו חבלה 9 של ממש.

טרם 10 הערעור.

11

תפ"ח (מחוזי מרכז) 20749-11-18 מדינת ישראל נ' יצחק שפק (24.03.2021), במסגרת הסדר 12

עמוד 15

- 13 טיעון, הומר סעיף האישום לסעיף 300(א) והנאשם הודה ברצח בת זוגו אשר קודם לרצח עזבה
 14 אותו וחיה בנפרד ממנו. הנאשם דקר את המנוחה למוות, 15 דקירות, באמצעות סכין בשר חדה
 15 וגרם למותה. מתחם העונש של הנאשם, אשר הוכר עוד קודם לכן כאלים ובין היתר גם הורשע
 קודם בעבירות אלימות נקבע בין 27 שנות מאסר למאסר עולם ונגזרו עליו 29 שנות מאסר.
 16
- טרם ערעורים שהוגשו
 17 נדונו.
- 18
- 19 תפ"ח (מחוזי חי) 46210-12-18 מדינת ישראל נ' מאמון בדארנה (25.10.21) בו הורשע הנאשם,
 20 לאחר שמיעת ראיות, בעבירה לפי סעיף 300(א) בגין רצח גיסו, באמצעות שתי דקירות סכין.
 מאסר מתחם העונש נקבע על 30-22 שנות מאסר ועל הנאשם נגזרו 25 שנות מאסר
 21 בפועל.
- טרם ערעורים שהוגשו
 22 נדונו.
- 23
18. סעיף האישום בו הורשע הנאשם, סעיף 300(א), קובע
 24 כך:
 "הגורם בכוונה או באדישות למותו של אדם, דינו - מאסר עולם."
 25
- 26 בשונה מסעיף 301א הדין ברצח בנסיבות מחמירות וקובע עונש מאסר עולם חובה, העונש הקבוע
 27 בצידה של העבירה בה הורשע הנאשם כאן, אינו עונש חובה, אלא עונש מקסימום, בדומה
 28 לעבירות אחרות בספר החוקים. אוסיף ואומר כי גם לא נקבע עונש מינימום לעבירה זו.
 29 סעיף 311 לחוק העונשין מוסיף כי מקום בו נקבע עונש מאסר עולם שאינו עונש חובה, רשאי
 30 בית המשפט להטיל מאסר עולם לתקופה בלתי קצובה או מאסר לתקופה שלא תעלה על שלושים
 שנים.
 31
- 32
- 33 במסגרת תיקון 137 לחוק העונשין, מצא לנכון המחוקק להכניס בגדרו של סעיף אחד הן את מי
 34 שהתכוון לגרום להמתת הקרבן, הן את מי שהיה אדיש, שווה נפש לתוצאה של מות הקרבן. זה

הייב(עציר)

28 פברואר 2022

1	גם זה דינו מאסר עולם, אך לא כעונש חובה, אלא, בדומה לעבירות נוספות בספר החוקים,	מקסימום.
כעונש		2
3	המאשימה מבקשת להבחין בין המקרים הכלולים בסעיף 300(א) על פי היסוד הנפשי, כך	
4	ש"עמדת המוצא" בענישה לפי סעיף 300(א) תהיה של מאסר עולם, אולם הבחנה זו אינה מוצאת	
5	ביטוי בסעיף החוק עצמו ואין אנו מקבלים את גישת המאשימה לפיה מקום בו גרם נאשם	
6	בכוונה למותו של אדם, יש לגזור עליו מאסר עולם. משעה שלא נקבע עונש חובה בצידה של	
7	העבירה בה הורשע הנאשם, תיקון 113 מחייב את בית המשפט כאמור, שעה שגזור הוא את	
8	הדין, לבחון את מכלול ההיבטים האמורים בחוק העונשין וסעיף 300(א) לאחר תיקון 137 אינו	
בחוק	קובע	חריג
	קובע	כלשהו
	בענישה	להבניית
	הקבוע	שיקול
	הדעת	9
10	ניתן לומר כי אשמתו המוסרית של המתכוון לגרום להמתה היא רבה מזו של מי שהוכח כי היה	
11	שווה נפש לתוצאה וברי כי יש לכך משקל בבוא בית המשפט לגזור את דינו של נאשם, אולם בכל	
12	מקרה ומקרה על בית המשפט לשוב ולבחון את אותם היבטים הדרושים על פי חוק העונשין	
	בהתאם לתיקון 113 וממילא, על בית המשפט לקבוע מתחם ענישה הולם לעבירה שבה הורשע	
	13	
14	הנאשם, כאשר למתחם זה צריך להיות רף תחתון וגם רף עליון. טענת המאשימה כי יש להתייחס	
15	לעונש הקבוע בצידה של העבירה כ"עונש מוצא" כאשר המדובר במעשה מכוון, אינה מתיישבת	
עונש	עם	נוסחו
	קובע	של
	לא	הסעיף,
	גם	אשר
	כאמור,	16
17	יתרה מכך, גישת המאשימה מרוקנת מתוכן את תיקון 137 אשר מבחין בין מבצעי עבירות	
18	ההמתה וקובע מדרג ענישה ולמעשה גישה זו מצמצמת את שיקול הדעת בגזירת הדין, באופן	
19	שאינו מתיישב עם עקרונות המשפט הפלילי ובראשם העיקרון המנחה הקבוע בסעיף 40 לחוק	
20	העונשין ולפיו יש לקיים יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של	
המוטל	הנאשם	ובין
	העונש	סוג
	ומידת	21
	עליו.	
22		

19. בדברי ההסבר להצעת חוק העונשין (תיקון מסי 124) (עבירות המתה), התשע"ו-2015, ה"ח

23

עמוד 17

24 הממשלה 972 (להלן: "הצעת חוק העונשין"), נאמר ביחס לעבירה הקבועה כיום בסעיף 300(א) כך:

25

"מוצע להחליף את סעיף 300(א) לחוק הקובע את עבירת הרצח, ולנסח את עבירת הרצח באופן 26

27 כללי: "הגורם בכוונה או באדישות למותו של אדם". עבירת הרצח בנוסחה המוצע נועדה לחול
28 על המקרים החמורים של המתת אדם, אך לא על המקרים החמורים ביותר (להלן - עבירת
29 הרצח או עבירת הרצח הבסיסית). למקרים החמורים ביותר של המתה נועדה העבירה של
30 רצח בנסיבות מחמירות, שאותה מוצע לקבוע בסעיף 6 להצעה זו, ושהיא במידה רבה,
בנוסחה המחליפה המהותית של עבירת הרצח המוחלטת.
31 היום.

...

32

בית המשפט המחוזי בנצרת תפ"ח 57234-09-20 מדינת ישראל נ

28 פברואר

הייב(עציר)

2022

1 העונש הקבוע היום בסעיף 300(א) לחוק לצד עבירת הרצח הוא עונש מאסר עולם חובה, ובית
2 המשפט אינו מוסמך לסטות מעונש זה, אלא במקרים המנויים בסעיף 300 א לחוק. על העונש
3 של מאסר עולם כעונש חובה נמתחה ביקורת בפסיקה ובספרות המשפטית, ביקורת שהובילה,
4 בין השאר, לחקיקתו של סעיף 300 א לחוק, בשנת 1995 ... מוצע לקבוע בצד עבירת הרצח
5 הבסיסית שבסעיף 300(א) לחוק כתיקונו המוצע, עונש של מאסר עולם כעונש מרבי או מאסר
6 שלא יעלה על שלוש שנה. עונש זה מבטא את החשיבות המיוחדת של ערך חיי אדם,
7 החומרה המיוחדת הנלווית לקיפוח חיי אדם וההוקעה החברתית הראויה למעשה ולעושה.
8 קביעת העונש של מאסר עולם כעונש מרבי מאפשרת גמישות והטלת עונשים קלים יותר
9 במקרים המתאימים. נוכח חומרתה המיוחדת של עבירת הרצח מוצע לקבוע, בסעיף 311 א
10 כנוסחו המוצע בסעיף 15 להצעה זו, שהוראות סעיף 41 לחוק העונשין, שלפיהן מאסר עולם
11 שלא נקבע שהוא עונש חובה משמעו מאסר בפועל שלא יעלה על עשרים שנים, לא יחולו על
12 עבירת הרצח. המשמעות של קביעה זו היא שבית המשפט המרשיע בעבירה של רצח רשאי
13 להטיל על הנאשם מאסר עולם בלתי קצוב או לגזור את עונשו של הנאשם בשנות מאסר,
14 לתקופה שלא תעלה על שלוש שנים. יצוין כי אם יבחר בית המשפט באפשרות הראשונה,
15 יחולו על עונש מאסר העולם הוראות חוק שחרור על תנאי ממאסר, התשס"א-2011, הנוגעות
למאסר לקציבת
16 עולם.

17

18 בדו"ח הצוות לבחינת עבירות המתה בחוק העונשין בראשות פרופי קרמניצר, נדונה השאלה
 19 האם להותיר על כנו את עונש מאסר העולם בעבירת הרצח. הצוות המליץ להותיר את עונש
 20 המאסר עולם כעונש מרבי לעבירת הרצח, זאת משום שזהו עונש ראוי מבחינת המסר והחשיבות
 21 של ערך חיי אדם. הצוות ציין את החשיבות במתן האפשרות לבית המשפט להטיל במקרים
 22 החמורים את העונש החריג של מאסר עולם, גם כזה שאינו קצוב בזמן, אך גם עונש קצוב בזמן
 במקרים הפחות חמורים כאשר העונש לא יעלה על שלושים שנה.

23

24

25 יכול שניתן למצוא בדברי ההסבר להצעת החוק ובדו"ח הצוות לבחינת עבירות המתה, תמיכה
 26 מסוימת בעמדת המאשימה, במיוחד בדברים האמורים בדברי ההסבר לפיהם החומרה
 27 המיוחדת הנלווית לקיפוח חיי אדם מבטאת את העונש המרבי של מאסר עולם וכי קביעת העונש
 28 כעונש מרבי "מאפשרת גמישות והטלת עונשים קלים יותר במקרים המתאימים". אולם בסופו
 29 של יום, נוסחו של סעיף 300(א) אינו מתיישב עם עמדת המאשימה ועמדתנו, כאמור, היא כי
 30 משעה שלא נקבע עונש חובה, אלא עונש מקסימום, על בית המשפט לבחון את כל אותם
 שיקולים שנקבעו במסגרת תיקון 113 ובכלל זה קביעת מתחם עונש.

31

32

בית המשפט המחוזי בנצרת תפ"ח 57234-09-20 מדינת ישראל נ

28 פברואר 2022

(הייב(עציר)

1 20. עיון בפסיקה מאז תיקון 137 לא העלה גזרי דין בהם הוטלו מאסרי עולם במקרים של הרשעה
 2 בעבירה לפי סעיף 300(א) לחוק העונשין. עם זאת, נוסף על פסקי הדין אליהם הפנה ב"כ הנאשם,
 מצאנו להפנות לעוד מספר פסקי דין מן העת האחרונה:

4

תפ"ח 58246-02-18 מדינת ישראל נ בהרנו טריקו (10.12.19) אשר בו הורשע הנאשם על
 פי

5

6 הודאתו, לאחר תיקון כתב האישום לעבירת הרצח הבסיסי לפי סעיף 300(א) ובעבירות נוספות
 7 של חבלה מחמירה בנסיבות מחמירות, גניבה ושיבוש מהלכי משפט. במסגרת ההסדר, הוסכם

עמוד 19

8 כי המאשימה תעתור לעונש של 30 שנות מאסר בפועל ואילו ההגנה תעתור לעונש כראות עיניה.
 9 מעובדות גזר הדין עולה כי הנאשם היכה למוות שכן בן 79 ולאחר מכן גנב מדירתו רכוש. כאשר
 10 הגיעה לדירה בתו של הקרבן, היכה אותה הנאשם באמצעות פטיש, אך היא הצליחה להימלט
 11 כשהיא פצועה וזועקת לעזרה. בית המשפט נמנע מקביעת מתחם עונש ראוי וגזר על הנאשם,
 12 ללא עבר פלילי, 28 שנות מאסר בפועל ועונשים נלווים. הנאשם הגיש ערעור על גזר הדין אך חזר
 בו.

13

14

תפ"ח 30108-09-19 מדינת ישראל נ' יאסין (17.06.21) הנאשם הורשע בעבירת הרצח הבסיסי
 15

16 לפי 300(א) תוך שנקבע כי היתה לו כוונה לגרום למות הקורבן, אשתו. הנאשם דקר אותה בחזה,
 דקירה אשר גרמה למותה. בית המשפט קבע מתחם עונש של 19-25 שנות מאסר וגזר עליו 22
 17

טרם	הוגש,	אשר	ערעור	מאסר.	שנות
	18				הוכרע.

19

בתפ"ח 13903-07-18 מדינת ישראל נ' מרמש (22.09.20) הורשעו בתה של הקורבן, בת 18 בעת
 20

21 הרצח, ובן זוגה בן ה- 21 ברצח האם, כאשר הרקע לרצח היה התנגדות הקרבן לקשר ביניהם.
 22 הנאשמים הודו במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן, בעבירת הרצח הבסיסי לפי סעיף
 23 300(א) כאשר נקבע כי קיבלו יחדיו את ההחלטה להמית את האם, כאשר בן הזוג הוא שדקר
 24 את האם, 7 דקירות סכין בפלג גופה העליון בעוד הבת המתינה בחדר הסמוך. מתחם העונש
 25 נקבע על 24-29 שנות מאסר כאשר על הנאשמים הושטו, במסגרת ההסכמה אליה הגיעו בהסדר

מאסר	שנות	25	הטיעון,
26			בפועל.

27

תפ"ח (מחוזי ת"א) 4651-01-20 מדינת ישראל נ' מיכאל ניקולקין (נבו 11.01.2022), בו הודה
 28

29 הנאשם, לאחר שמיעת מכלול הראיות בתיק, בעבירה לפי סעיף 300(א), ברצח אחיו למחצה בן
 30 ה- 26, לאחר תקופה של מריבות ביניהם. הנאשם דקר באמצעות סכין את המנוח, בעודו ישן,
 31 דקירה יחידה בחזו והותירו מתבוסס בדמו. מתחם הענישה נקבע על 25-30 שנים ונגזרו על
 הנאשם 26 שנות מאסר בפועל ועונשים נלווים. טרם חלף המועד להגשת ערעור.

32

33
34
35

בית המשפט המחוזי בנצרת תפ"ח 57234-09-20 מדינת ישראל נ' 28
פברואר 2022

(הייב)עציר

נסיבות	הקשורות	בביצוע
2	1	
העבירות		

3

21. כפי שנקבע בהכרעת הדין, לרצח המנוחה על ידי הנאשם לא קדמה כל התגרות מצד המנוחה, 4 זאת חרף ניסיונות הנאשם להכפיש את המנוחה ולהטיל עליה את האחריות לכך שלכאורה איבד 5 את עשתונותיו ורצח אותה. המנוחה, כפי שנקבע עובדתית בהכרעת הדין, היתה מנומנמת על 6 יצועה, באופן שכלל לא יכולה היתה להגן על עצמה. הנאשם, לאחר שגמר בליבו אומר להמית 7 את המנוחה, ניצל את מצבה של המנוחה כדי לגרום למותה, באופן אכזרי מבלי שהיתה למנוחה 8 כל יכולת להתנגד או להתגונן מפניו ועל גופה גם לא נמצאו סימנים כי התגוננה מפני הפגיעות 9

הקטלניות

בראשה.
10

11

22. הנאשם, הוא ורק הוא אחראי למעשיו, והוא היחיד שיכול היה למנוע את המעשה הנורא. 12 כאמור, הנאשם רצח את המנוחה, רעייתו, אשר שכבה על מזרונה, הסמוך למזרונה, כאשר עיניה 13 עצומות. הנאשם הטיח בראשה, לפחות פעמיים, אבן ריחיים במשקל של 16 ק"ג, מבלי שקדם 14 לאירוע הרצח כל התגרות מצד המנוחה ומבלי שהצליחה להתנגד או להתגונן. 15 בחירת הנאשם באבן הריחיים הכבדה והטחתה בראש המנוחה, לא הותירה למנוחה כל סיכוי 16 להינצל, זאת כאשר הנאשם מנצל את מצבה הישנוני של המנוחה כדי להביא למותה. 17 נסיבה נוספת בעלת משקל היא העובדה כי המדובר ברצח בתוך המשפחה, המנוחה היתה אשתו 18 של הנאשם. 19 הנזק הנוראי שגרם הנאשם לא התמצה בנטילת חייה של המנוחה, אלא גם בפגיעה קשה בבני 20 משפחתה, הן בשל האבדן הן בשל העצב, הכעס, העלבון אשר נגרמו להם כתוצאה ממות המנוחה 21 ומהתנהגות הנאשם קודם למותה ובמהלך ההליך המשפטי כאשר שב והאשים אותה בהתנהגות 22 מופקרת ובביצוע מעשים אסורים. 23

24

מתחם

העונש

25

עמוד 21

26

23. לאחר ששקלנו את מידת הפגיעה בערכים המוגנים, את נסיבות ביצוע העבירות ואת מדיניות 27 הענישה בעבירות בהן הורשע הנאשם, סברנו כי את הרף התחתון של מתחם העונש ההולם, יש 28 להעמיד על 25 שנות מאסר ואילו הרף העליון הוא במאסר עולם, העונש המקסימלי הקבוע 29 בחוק, זאת בצירוף עונשים נלווים. 30 נסיבות ביצוע העבירות הן ברף החומרה הגבוהה, כך גם מידת הפגיעה בערכים החברתיים 31 המוגנים. העונשים אשר הוטלו מאז תיקון 137 ועד היום על נאשמים בתיקים דומים מלמדים

32

בית המשפט המחוזי בנצרת תפ"ח 57234-09-20 מדינת ישראל נ

28 פברואר 2022

(הייב)עציר

על ענישה בטווח האמור, עם מקרים חריגים של ענישה פחותה, אולם בנסיבות שונות. המתחם, 1 אם כך, נע בין מאסר ממושך כאמור למאסר עולם, במקרים המתאימים.

2

3

גזירת

העונש

4

5

24. בהתאם להוראות סעיף 40יא לחוק העונשין, בשלב זה של גזירת העונש, רשאי בית המשפט 6 להתחשב בנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, ועיקרן נסיבותיו של העושה, להבדיל 7 מנסיבות המעשה אשר נבחנו לעיל במסגרת הדיון במתחם העונש. 8

9

25. הנאשם כאן, לא נטל אחריות על מעשיו. הוא הודה אמנם כי נטל את חייה של המנוחה, אולם 10 שב וטען כי היא הביאה אותו למצב של שגעון, הנאשם המשיך וטען לאורך כל ההליך המשפטי, 11 גם בדבר האחרון בשלב הטיעונים לעונש, כי המנוחה התגרתה בו בצורה בוטה, כך כדי להסביר 12 או להצדיק את מעשיו והוסיף והעלה טענות מטענות שונות ביחס להתנהגות המנוחה ולמעשים 13 אסורים ולא מוסריים מצידה. 14

15

נדגיש שוב, בהכרעת הדין דחינו את הטענה כי המנוחה התגרתה בנאשם עובר לאירוע הרצח, 16 ואף יותר מכך קבענו באופן ברור כי המנוחה היתה במצב של נמנום, לפני הירדמות, חסרת יכולת 17 להגן על עצמה, כך שהטחות האבן הכבדה בראשה היו קטלניות. כך גם דחינו את טענות הנאשם 18 כי המנוחה ניהלה קשר מחוץ לנישואים או כי עשתה שימוש בחומרים אסורים. 19

הנאשם, אם כן, לא נטל אחריות על המעשים ולא עשה כל מאמץ לחזור למוטב או לנסות לתקן 20 או לפצות באופן מעשיו. כלשהו

21

עמוד 22

22

26. התנהגות הנאשם קודם לביצוע העבירה מושא תיק זה היתה התנהגות עבריינית אשר באה לידי ביטוי בהרשעות רבות לאורך חייו, שעיקרן עבירות אלימות מסוגים שונים. עיון ברישום הפלילי 24 של הנאשם מלמד על הסלמה משמעותית בעבירות האלימות ובייחוד עבירות אלימות במשפחה 25 כאשר עבירות חמורות ביותר בוצעו על ידי הנאשם כלפי בנות זוגו ובתו. מן הראיות שהובאו 26 בפנינו עולה כי הנאשם אינו מבין חומרת מעשיו ואינו מודע למסוכנותו. התנהלותו התנהלות 27 עבריינית מושרשת, כאשר קשה להשתחרר מן הרושם כי גם ענישה מוחשית אשר הוטלה על 28 הנאשם דוגמת עונשי מאסר ממושכים, לא מנעה ממנו מלחזור לסורו. לדאבון הלב, הנאשם 29 הגיע עד כדי ביצוע העבירה החמורה של נטילת חייה של המנוחה, אשר כפי שעלה מן הראיות 30 טיפלה בנאשם במסירות וסייעה לו.

31

32

בית המשפט המחוזי בנצרת תפ"ח 57234-09-20 מדינת ישראל נ' 28

פברואר 2022

הייב(עציר)

1 לאור האמור, נדמה כי השיקול בדבר הרתעת היחיד הוא בעל משקל ממשי בעניינו של הנאשם כאן.

2

3

4 27. ב"כ הנאשם טען לנסיבות חייו הקשות, אולם לא מצאתי כי יש להן קשר לביצוע העבירה ולמעשה, מן הדברים עולה כי הנאשם, בהתנהלותו הפסולה לאורך השנים, הוא שהביא למצבו

הסוציאקונומי

6

הקשה.

7

8 בהקשר זה, נתייחס גם לטענות ב"כ הנאשם בדבר מצבו הרפואי ומגבלותיו בשל שני אירועים מוחיים שעבר ובעיות רפואיות נוספות מהן הוא סובל. לא מצאנו כי יש במצבו הרפואי של הנאשם כדי להביא לחריגה לקולה מן המתחם שנקבע אולם הדבר יובא בחשבון, במסגרת מכלול השיקולים בגזירת עונשו של הנאשם ומעבר לכך, ברי כי שירות בתי הסוהר יספק לנאשם את תנאי המאסר המותאמים למצבו הרפואי כפי שסיפק לו עד כה בתקופת מעצרו (ראו והשוו):

11

12 ע"פ 4456/14 אביגדור קלנר נ' מדינת ישראל (נבו 29.12.2015); רע"פ 4497/20 עופר אביבי נ' 13

מדינת ישראל (נבו 05.07.2020); עפ"ג (מחוזי חי) 61867-11-19 מדינת ישראל נ' מוחמד אבו 14

עמוד 23

עיסא (נבו 04.12.2019) ; ת"פ (מחוזי ת"א) 44939-12-18 מדינת ישראל נ"ר שומברג (נבו)
15

16.02.2021.

16

17

28. אשר להרתעת הרבים אין צורך להכביר מילים בדבר החשיבות הנודעת להרתעת הרבים 18 בעבירות החמורות ביותר במדרג העבירות, כמו במקרה שלפנינו כאשר על בית המשפט מוטלת 19 אחריות, בתפקידו כמכוון התנהגות, להעביר מסר ברור לציבור. נקודת המוצא כפי שניתן 20 להיווכח מדברי ההסבר לתיקון 137 לחוק העונשין, היא כי עבירת הרצח הבסיסית ניצבת במרכז 21 עבירות ההמתה, כאשר העונש המרבי בצידה הינו עונש מאסר עולם, עונש זה משקף את הסלידה 22

23 מהעבירה ואת הענישה הראויה המירבית אשר יכול ותוטל על מי שהעז ליטול חיון של אדם.

יפים הדברים שנאמרו בע"פ 3011/17 פרץ נ"ר מדינת ישראל (31.1.2019) : "בית משפט זה עמד,
24

25 וחזר ועמד, על החשיבות העליונה של מיגור תופעת האלימות נגד נשים על ידי בני

26 זוג, בין השאר באמצעות ענישה מחמירה ובלתי מתפשרת. לפני למעלה מעשור ציין

השופט אדמונד לוי ז"ל את הדברים

27 הבאים:

28

חדשות לבקרים אנו מתבשרים על גבר נוסף שחבל בבת-

29

30 זוג, ולא מעטים הם המקרים שהתקיפות הסתיימו במותה

של הקורבן. את הרוח הרעה הזו יש לעקור מן השורש,

31

32 ומקום שהסברה וחינוך לא עושים את שלהם, מצווה בית

28 פברואר 2022

בית המשפט המחוזי בנצרת תפ"ח 57234-09-20 מדינת ישראל נ"ר הייב(עציר)

1
2

המשפט לתרום את תרומתו בדרך הענישה שינהיג (ע"פ 618/06 מדינת ישראל נ"ר פלוני [פורטם בנבו] (19.3.2007)).

עמוד 24

29. שקלנו מחד גיסא את נסיבות חייו של הנאשם ובכלל זה את מצבו הרפואי. מאידך גיסא, שקלנו 4 את עברו הפלילי החמור הכולל עבירות אלימות רבות וכן עבירות חוזרות כלפי הנשים אשר 5 נקלעו לחייו, העדר חרטה או ניסיון לפצות או לכפר על מעשיו תוך האשמת הקרבן, המנוחה, 6 במותה ותוך השמצות פרועות של המנוחה גם לאורך ההליך המשפטי, הצורך בהרתעת הנאשם 7 כמו גם הרתעת הציבור. אחר אלה, מצאנו למקם את עונשו של הנאשם בחלקו העליון של 8 המתחם. 9
- 10
30. אשר לפיצוי הכספי שלו עתרה המאשימה, מצאנו כי חרף מצבו הכלכלי של הנאשם, מן הראוי 11 לחייבו בפיצוי משפחת המנוחה, מה גם שלא מן הנמנע כי ניתן יהיה לגבות זאת מתוך רכושו של 12 הנאשם, כפי שהדברים עלו במהלך שמיעת הראיות בפנינו. 13
- 14
- מעבר לכך, יש לפסיקת הפיצוי משמעות נוספת, כפי שנוסחו יפה הדברים במסגרת רע"פ 15
- 9727/05 פלוני נ. 16
- (8.8.07):
- "אך יש בהם, בפיצויים הפליליים, גם תכלית חברתית-דיונית הנובעת מאופיים האזרחי - 17 כטעד מידי וכמנגנון גבייה נוטף לנפגעי העבירה, עד אשר אלה ימצו את ההליכים האזרחיים, 18 ולעתים אף כדי לייתר את הצורך שלהם להידרש להליכים כאלה ולחסוך מהם את העימות 19 הנוסף עם הנאשם בהליכים כאלה. ויש בהם, בפיצויים הפליליים, גם מטפר תכליות 20 "פליליות" הנובעות מהסביבה הנורמטיבית ומהמטגרת הדיונית שלהם - הבעת עמדתה 21 הערכית של החברה וטלידתה ממעשה העבירה; מתן ביטוי לשיתופו של נפגע העבירה בהליך 22
- הפלילי; וראשית הטהרות של הנאשם עצמו, כחלק מהליך שיקומו". 23
- מכאן, גם אם הנאשם ימצא כנעדר יכולת כלכלית, כפי שנטען על ידי בא כוחו, הפיצוי מגלם 25 בתוכו את חומרת הפגיעה בקרבן העבירה ועל כן יש מקום לפסוק פיצוי, גם במצב בו הורשע 26 נאשם ברצח ואף אם נדון למאסר עולם (ראו למשל ע"פ 6385/11 בניטה נגד מדינת ישראל 27 (3.12.12) ; ע"פ 2196/10 אגבריה נ' מדינת ישראל (8.3.12)).

הייב(עציר)

סוף דבר

31. אשר על-כן, הננו גוזרים על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 28 שנות מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו מיום 20.8.20.

ב. מאסר מותנה בן 18 חודשים למשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר לבל יעבור עבירות אלימות מסוג פשע.

ג. מאסר מותנה של 9 חודשים למשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר לבל יעבור עבירות אלימות מסוג עוון.

ד. פיצוי בסך 258,000 ₪ אשר יחולק שווה בשווה בין אחיה ואחיותיה של המנוחה, וישולם תוך 90 ימים מהיום. פרטי נפגעי העבירה יועברו על ידי המאשימה למזכירות ולמרכז לגביית קנסות.

זכות ערעור תוך 45 ימים מהיום לבית המשפט העליון.

גזר הדין מותר לפרסום ללא פרטים מזהים של המנוחה ומשפחתה.

28 פברואר 2022

1
2
3
4
5
6
7
3
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24

ניתן ו הודע היום כ"ז אדר אי תשפ"ב, 28/02/2022 במעמד הנוכחים.

רננה גלפז מוקדי, שופטת
דני צרפתי, שופט

אשר קולה , שופט סגן הנשיא

עו"ד פרייברג : על דעתו של עו"ד פסטרנק ועל דעתו של ב"כ משפחת המנוחה, אנו מבקשים כי_פסה"ד יפורסם במלואו, לרבות שמה של המנוחה.

בית המשפט המחוזי בנצרת תפ"ח 57234-09-20 מדינת ישראל נ' 28 פברואר 2022

הייב(עציר)

1 ב"כ הנאשם השאיר עניין זה לשיקול דעת ביהמ"ש.

2

3

החלטה

4

5

לבקשת ב"כ הצדדים ובהעדר התנגדות של ב"כ הנאשם, אנו מורים על פרסום גזר הדין במלואו.

7

"< 6 ניתנה והודעה היום כ"ז אדר אי תשפ"ב, 28/02/2022 במעמד הנוכחים.

8

ץ,

רננה גלפז מוקדי, שופטת
דני צרפתי, שופט

אשר קולה , שופט סגן הנשיא

הוקלד על ידי זיוה שימעון